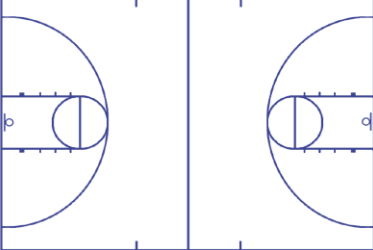
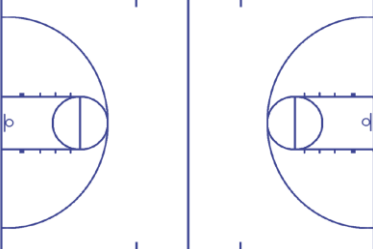

מערך שיעור בכדורסל – ענת דרייגור

נושא: _____ גיל התלמידים _____ מספר _____ שם המורה _____ עיר ובית ספר _____ תאריך _____

מטרות	מהלך השיעור : פעילות מורה, פעילות תלמיד.	אמצעי עזר וארגון לומדים שרטוט	שיקולי דעת	קשיים צפויים (פתרונות)	זמן משוער
חימום	1. דברי פתיחה, הצגת משחקון, תנועה : מתן שם, מטרת המשחקון, חוקים, גבולות והדגמה קטנה! מתחנות:		רגשי:		15 ד'
לימוד המיומנות	1. הדגמה אילמת - הדגמה והסבר - עקרונות והדגשים:		הכרתי:		5 ד'
תרגול המיומנות	2. הצגת מטרת המיומנות? פרוק מיומנות מורכבת (מתן משוב חיובי ומשפר על ביצוע). אופן התרגול:		גופני:		10 ד'
איתור שגיאות ותיקון	1. יצירת אוירה נוחה לטעויות, הצגת הקושי בפומבי, בהומור ומתן "טיפים" להצלחה. ציון שגיאות שכיחות: 2. א. במשחקון ב. תנועה במצבי משחק : פעילות מאתגרת בתנועה, כדרור, מסירות וזריקה לסל עם הגנה:		חברתי: ומוסרי		
משחק כדורסל (במגוון אפשרויות)	הרפיה, דברי סיכום				15 ד'

הכנה

הוראה/הקניה

אימון

הפעלה/תרגול

מסכם

רפלקציה:

הערכת התכנון, הביצוע ומסקנות:

היבטים נוספים בהוראת הכדורסל ובהכנת מערך שיעור – ענת דרייגור

א. **המטרות** שאנו מציבים לעצמינו בהוראת מיומנויות בכדורסל הן:

- 1 החימום** - לחימום משמעות גדולה, מעבר להכנה הפיסיולוגית ומוכנות למאמץ גופני, הצורך הראשוני הוא להלהיב את הילדים, לגרום להנאה, שיתוף פעולה, ראייה מרחבית עוררות ומוטיבציה להמשך הפעילות בשיעור. המשחקון משלב גם התנסות ראשונית במיומנות הנלמדת. בהיבט ההוראה, רצוי לתת שם למשחקון, מטרתו, הסבר החוקים והדגמה על קבוצה קטנה. חשיבות ההוראה היא ביכולת שלנו המורים ליצור עניין ומעורבות בקרב בילדים. למשל בנושא מסירות, אני נוהגת לשאול הילדים "איזה סוגי מסירות אתם מכירים?". מסתבר שהם מכירים הרבה. הידע בעידן הטכנולוגי זמין לכל אחד. מבחינה חינוכית, אנחנו מעצימים את התלמידים ומעריכים את הידע שלו. מבחינת הילדים, יש בהם תשוקה רבה ורצון להראות לכולנו את מה שהם יודעים. בכך יצרנו כר נרחב ללמידה, מעורבות, יצירתיות והשתתפות פעילה בשיעור.
- 2 לימוד המיומנות** - האמירה: "דוגמא אחת שווה אלף מילים" – עובדת! ולכן הדגמה אילמת של המיומנות הבסיסית בכדורסל על ידי המורה הכרחית! בשלב הבא, הדגמה משולבת בהסבר עם עקרונות והדגשים. למשל, בנושא כדור נדגיש כדור לצד הגוף בגובה ברך/ מותן מבט קדימה ועוד.. הדגשים אלו מועילים לביצוע טוב והצלחה הילד/ה בשליטה בכדור. הילדים מאד מעריכים למידה ומענה לשאלה "למה אני צריך את זה?". כאן המורה יציג את מטרת המיומנות. למשל, כדור התקפי יעיל על מנת להגיע מהר לסל במיוחד שאין הגנה. הילדים שוקלים אם זה אכן יעיל לעשיית סל מהיר וקליל. מכאן, עם הפנמת ההדגשים, ביצוע המיומנות אצלם משתפר.
- 3 תרגול המיומנות** - אנו מקנים ידע וכלים לביצוע המיומנות על ידי תרגול מדורג (החל מסטטי ועד ריצה). הילדים צריכים גם להבין את ההיגיון והכדאיות בביצוע מיטבי של המיומנות. (לגדל ילדים חושבים וביקורתיים). רצוי לפרק מיומנות מורכבת לחלקים המאפשרת לילד/ה להתנסות בהצלחות ולא בכישלונות. הדבר מעורר מוטיבציה להמשיך בלמידה כמו גם, מתן משוב חיובי ומשפר על ביצוע המיומנות ואו חלק מזערי ממנה. במקביל, לאתגר בקושי רב יותר את המצטיינים.
- 4 איתור שגיאות ותיקון** – אחת מהמטרות העיקריות שלנו כמורים ומאמנים לדעתי, לשפר ולקדם הילדים במשחק הכדורסל. למנוע מצב שבו התלמיד הצליח "להחליק" את ההתנסות מבלי להבין את הבעיה. במידה ונעלים עין מטעויות מכל סיבה שהיא בפועל, לא קידמנו ולא שיפרנו אף ילד/ה. כמובן שאין צורך בתחילת הדרך לדרוש ביצוע מושלם ואו לחזור על המיומנות פעמים רבות בשיעור אחד. הלמידה החינוכית מתבצעת כאשר המורה יוצר אווירה נוחה לטעויות, אינו מציין את שמו של הילד שביצע משימה באופן לא מוצלח אלא, מראה הטעות הנפוצה באופן פומבי, אם מזדמן בהומור, התנהלות זו מורידה חרדות אצל הלומדים. המורה או תלמיד מוכשר מדגים שוב את הביצוע המיטבי כהכנה לתרגול נוסף.
- 5 תרגול נוסף במשחקון ואו במצבי משחק** - נדרשת סבלנות ותרגולים נוספים בשיעורים אחרים על מנת להשתפר. מגוון אוכלוסיית הילדים בבית הספר הינו הטרוגני. יש מוכשרים יותר ויש פחות ועלינו להכיל שונות זו באמפתיה, ביחס אישי ובהתאמות מקצועיות לכל ילד/ה. אחת כמה וכמה כשמדובר על מסגרת בית ספרית שאינה מסגרת תחרותית גרידא להישגים מיידים בליגה. אנו צריכים לראות תמיד את עולמו השברירי של הילד. לא כל אחד יהיה כדורסלן מקצועני אבל לכל אחד הזכות ליהנות מאימון ומעיסוק במשחק הכדורסל. תרגול נוסף יתבצע במידתיות במסגרת משחקון ואו במהלך של אחד ממצבי משחק הכדורסל. למשל, תרגול בכדורסל התקפי יכול להתבצע בזוגות בשילוב מסירה לחבר ובסיום, זריקה לסל.
- 6 משחק כדורסל** - לעיתים אנו שוכחים להקציב זמן למשחק רגיל בכדורסל מתוך חשש שטרם לימדנו את כל המיומנויות הבסיסיות ואת כל החוקים. עלינו להפיג חששות אלה. חוקי המשחק מאוד פשוטים ואין צורך לסבכם: בשלב הראשון להציג גבולות המגרש, אפשר להתקדם בכדורסל אם עוצרים ניתן למסור לחבר או לזרוק לסל כאשר הטווח קרוב לילד. הפעילות הקבוצתית מאוד חשובה לשיתוף פעולה, עבודת צוות, קבלת החלטות גיבוש וכדומה. ניתן לערוך בגילאים נמוכים משחק 6 על 6 ואו בקבוצות קטנות יותר 3 על 3 בכמה סלים, אם הדבר מתאפשר במגרש. ובמיוגון נוסף של אפשרויות למשל שגרירים שעומדים מחוץ למגרש ואו הגבלות של כדורסל או מתן בונוסים על מסירות, קליעה לאחר ביצוע מיומנות נלמדת ועוד

ב. **רישום ושרטוט** - בהכנת מערך השיעור רצוי לתכנן ולארגן הלומדים במגרש עצמו על ידי שרטוט המקל על הצורך בהסבר מילולי נוסף להוראת המורה.

ג. **שיקולי דעת** - היבטים חינוכיים משולבים בלימוד הכדורסל. במערך שיעור אחד, רצוי להתמקד בשיקולים ממוקדים. אם הנושא הוא כדורסל לדוגמא, בתחום רגשי - נרצה שהתלמיד/ה יחוה תחושת הנאה תוך תנועת ההתקדמות לסל בכדורסל מהיר או איטי. תחום הכרתי – הבנת הדגשים ועקרונות הכדורסל לצורך שליטה ושמירה עליו מחטיפה. תחום גופני -ביצוע מיטבי של פעילות פיזית של היד, פתיחת אצבעות, פעילות כף היד והכתף ואופן ליווי הכדור. תחום חברתי ומוסרי- שיתוף פעולה, אמון הדדי והגינות ספורטיבית.

ד. **קשיים צפויים** - חוקרים רבים בחינוך טוענים כי בגישת ה- Problem-Based Learning - PBL, או למידה המבוססת על פתרון בעיות. היא זו שגורמת ללמידה משמעותית לסקרנות וחשיבה מחוץ לקופסא. אנחנו יכולים להכין מערך שיעור מושלם אך המציאות אינה מאפשרת יישום המערך בשלמותו. עולים קשיים ובעיות הגורמים לנו לסטות מההכנה. זה כמובן בסדר כל עוד לא איבדנו לחלוטין את עמוד שידרה של המערך. ולכן אני תומכת בדעה שחשיבה והדמיית מכשולים עתידיים היכולים לקרות, תקנה לנו פתרונות וכלים להתמודד מולם, תשאיר אותנו מרוכזים ובזרימה. למשל, קשיים של תנאי מגרש וצידוד חסר. קושי אצל חלק מהילדים באי הבנת חוקי המשחקון, קושי בביצוע המיומנות ובעיות חברתיות שיחשפו בתחרות או במשחק. כאשר אנו מציפים מלכתחילה בעיות עתידיות יש לנו הכלים למצוא פתרונות (עמיתים, ספרים, אינטרנט מאמרים ועוד) למכשולים במהלך האימון. ובכך "לחסוך" הרבה שנות ניסיון בהוראה.

ה. **רפלקציה** - הערכת התכנון, הביצוע ומסקנות הכרחית לשיפור ההוראה והלמידה. אפשרות לבקר עצמנו או לבקש מעמית למקצוע להיות נוכח באחד השיעורים. היבט נוסף, לבקש משוב מהילדים עצמם. מניסיון, הם אומרים, ללא מחסומים, את האמת מנקודת מבטם. ולכן ניתן ללמוד הרבה מאוד על ההוראה שלנו ועל תכניה.